

www.ketab.ir

محمدجعفری، رسول، ۱۳۶۰ -

دین و برابری انسانی / رسول محمدجعفری. - نشر ادیان، ۱۳۹۱.

۱۷۶ص - (نشر ادیان).

ISBN: 978-964-2908-96-1

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۱۵۷ - ۱۶۶.

نمایه.

۱. تبعیض نژادی __ جنبه‌های مذهبی __ اسلام. ۲. تبعیض نژادی. الف.

نشر ادیان. ب. عنوان.

۲۹۷/۴۸۲

BP۲۳۰/۱۶ / م ۳۵۹

۱۳۹۱

۲۶۸۱۵۶۰

کتابخانه ملی ایران

دین و برابری انسانیت

www.ketab.ir

رسول محمد جعفری

دین و برابری انسانی

- مؤلف: رسول مصطفی جعفری
- ناشر: نشر ادیان
- نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۱
- چاپ: نگارش
- شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- قیمت: ۵۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۰۸-۵۶-۱
- حق چاپ و نشر محفوظ است.

● مراکز پخش:

تهران، خ حافظ، نرسیده به چهارراه کالج، نیش کوچه بامشاد، شماره ۴۰۹،
پکتا (پخش کتب اسلامی و انسانی) تلفن: ۵ - ۸۸۹۴۰۳۰۳ (۰۲۱)
قم، پردیسان، روبه روی مسجد امام صادق (ع)، دانشگاه ادیان و مذاهب.
تلفن: ۱۳ - ۲۸۰۲۶۱۰ (۰۲۵۱)، نمابر: ۲۸۰۳۱۷۱ (۰۲۵۱)

www.urd.ac.ir press@urd.ac.ir www.adyan-eshop.ir

سخن ناشر

برابری، احسان‌آسی است که در جمله نیازهای اساسی انسان‌های آزاده خودنمایی می‌کند و لذا دغدغه بسیاری از جوامع را تشکیل می‌دهد. این امر در ادیان به ویژه ادیان ابراهیمی به طرق مختلف و با پیش زمینه‌های خاص مورد توجه و عنایت جدی قرار گرفته است.

این درجه اهمیت باعث شده که اندکی خدشه به این نیاز اساسی به اشکال مختلف تبعات و آثار مخربی بر پدید داشته باشد. چنانچه فرد یا گروهی در ورطه خودخواهی و فزون‌خواهی حقوق دیگران را پایمال سازند و یا آنان را از حقوق خود محروم نمایند، نابرابری و تبعیض سرزنی‌آمیز.

این موضوع مهم دستمایه اثری شده که با عنوان دین و برابری انسانی تقدیم حضورتان می‌شود. این کتاب، پژوهشی است در قلمرو «تبعیض نژادی» که با تلاش محقق ارجمند، جناب آقای رسول محمدجعفری نگارش یافته است. هدف اصلی ایشان از نگارش کتاب، بررسی و تبیین نکات منفی و معرفی آثار مخرب این پدیده و راهبردهای ادیان به‌ویژه اسلام و قرآن در مقابله با آن است.

ناشر از مؤلف محترم صمیمانه سپاسگزاری نموده و توفیق روز افزون ایشان را از ذات اقدس اله خواستار است.

فهرست مطالب

۱۳	.....	مقدمه
۱۷	.....	۱. کلیات
۱۷	.....	۱. تبعیض نژادی
۱۷	.....	معنای نژادی
۱۸	.....	تعریف از منظر علم سیاست
۱۹	.....	۲. معناشناسی واژگان تبعیض نژادی در قرآن و سنت
۱۹	.....	العصبية
۲۱	.....	الحمية
۲۳	.....	تفاوت «عصبیت» و «حمیت»
۲۶	.....	۳. پیشینه تاریخی تبعیض نژادی
۲۶	.....	سپته‌های یونان
۲۷	.....	رم باستان
۲۷	.....	ایران باستان
۲۸	.....	هندوستان
۲۹	.....	حجاز
۲۹	.....	اروپا و آمریکای قدیم
۳۰	.....	آفریقای جنوبی
۳۰	.....	رودزیا
۳۱	.....	اروپا و آمریکای جدید
۳۱	.....	صهیونیسم
۳۳	.....	۲. موافقان تبعیض نژادی و موضع قرآن و سنت
۳۴	.....	۱. ادله موافقان تبعیض نژادی
۳۶	.....	۲. نگاهی اجمالی بر ادبیات آیات و روایات

۴۳	.....	۳. ریشه‌های تبعیض نژادی
۴۴	.....	۱. عوامل روحی و روانی
۴۴	.....	خودبینی و تکبر
۴۷	.....	قیاس
۴۸	.....	۲. عوامل بسترساز
۴۸	.....	علم
۵۰	.....	قدرت
۵۲	.....	تقلید از سیره آباء و اجداد
۵۳	.....	۴. راهبردهای قرآن برای مقابله با تبعیض نژادی
۵۳	.....	۱. راهبردهای نظری قرآن
۵۳	.....	الف) خلق یکسان
۵۵	.....	بررسی راه تفاوت‌ها
۵۹	.....	ب) آیین یکسان
۵۹	.....	۱. آیات خطاب
۶۰	.....	۲. آیات رسالت
۶۱	.....	۳. آیات تهدید
۶۲	.....	ج) ارزش‌گذاری براساس فضایل انسانی: فضایل ذاتی
۶۴	.....	۲. راهبردهای عملی قرآن
۶۵	.....	الف) استراتژی اتحاد همه‌جانبه
۶۹	.....	ب) عدل و مهرورزی به همه مردم
۶۹	.....	ج) پیوند زوجیت میان نژادهای مختلف
۷۱	.....	د) تعاون براساس نیکی و تقوا
۷۳	.....	ه) ارزش‌گذاردن به همگان با عمومی‌سازی فرهنگ مشورت
۷۵	.....	۵. مقابله پیامبر(ص) و امامان شیعه(ع) با تبعیض نژادی
۷۵	.....	۱. مبارزه با تبعیض نژادی در سیره پیامبر(ص)
۷۵	.....	نژادپرستی عرب
۷۶	.....	نمونه‌هایی از موضع‌گیری پیامبر(ص) در برابر نژادپرستی
۸۰	.....	شبهه تبعیض در سیره نبوی و نقد آن
۸۴	.....	۲. مبارزه با تبعیض نژادی در سیره ائمه
۸۴	.....	تبعیض نژادی خلفا
۹۰	.....	تحلیل و بررسی تدابیر امام علی(ع) در مقابله با تبعیض نژادی
۹۲	.....	تبیین ریشه‌ها و معرفی ملاک‌های فضیلت

۹۴	.....	احیای جایگاه اجتماعی و حقوقی گروه‌های مورد تبعیض
۹۵	.....	الف) عدالت اقتصادی
۹۹	.....	ب) نفی مداخلیت نژاد در ازدواج
۹۹	.....	ج) انتقال مقر حکومت از مدینه به عراق
۱۰۰	.....	مبارزه با تبعیض نژادی در سیره امام سجاده(ع)
۱۰۰	.....	نژادپرستی امویان
۱۰۲	.....	نمونه‌های از نژادپرستی‌های پس از معاویه در میان امویان
۱۰۴	.....	نهضت شعوبیه مولود نژادپرستی امویان
۱۱۰	.....	بررسی و تحلیل تدابیر امام سجاده(ع) در مقابله با تبعیض نژادی
۱۱۰	.....	الف) مبارزه با سرچشمه‌ها (نفی فضیلت ذاتی برای نژاد)
۱۱۱	.....	ب) تغییر در ترکیب اجتماعی
۱۱۳	.....	ج) استراتژی آزادسازی بردگان و کنیزکان
۱۱۴	.....	تحلیلی از عملکرد مشترک امامان ششم تا یازدهم
۱۱۵	.....	مبارزه با تبعیض نژادی در سیره مهدوی(ع)
۱۱۶	.....	نمونه‌هایی از موضع‌گیری بیم امامان در مقابله با تبعیض نژادی
۱۱۶	.....	امام حسن(ع)
۱۱۷	.....	امام حسین(ع)
۱۱۷	.....	امام باقر(ع)
۱۱۸	.....	امام صادق(ع)
۱۱۹	.....	امام کاظم(ع)
۱۲۱	.....	امام رضا(ع)
۱۲۲	.....	امام جواد(ع)
۱۲۳	.....	عسکرین(ع)
۱۲۴	.....	۳. معیار نژاد در ازدواج
۱۲۸	.....	موضع‌گیری اهل بیت(ع)
۱۲۸	.....	الف) پیامبر(ص)
۱۲۹	.....	ب) ائمه(ع)
۱۳۳	.....	۶. بررسی اسناد و ارزیابی مضامین احادیث تبعیض نژادی
۱۳۴	.....	۱. احادیث نژادی
۱۳۴	.....	روایات خطای فرزندان نوح(ع)
۱۳۶	.....	بررسی اسناد و ارزیابی محتوای روایات
۱۳۸	.....	خاستگاه روایات نژادی
۱۳۹	.....	روایات بی‌ارزش‌انگاری فرزندان نوح(ع)

۱۴۰	.....	بررسی اسناد و ارزیابی محتوای روایات
۱۴۱	.....	روایات عام انشعاب نژادی
۱۴۲	.....	بررسی اسناد و ارزیابی محتوای روایات
۱۴۳	.....	نتیجه‌گیری
۱۴۳	.....	۲. روایات قومیتی
۱۴۴	.....	جعل احادیث در ذم عجم و مدح عرب
۱۴۴	.....	مدح عرب
۱۴۶	.....	بررسی اسناد روایات
۱۴۷	.....	مذمت عجم
۱۴۷	.....	الف) فارس
۱۴۸	.....	بررسی اسناد روایات
۱۴۸	.....	ب) بصره
۱۴۹	.....	بررسی اسناد و ارزیابی محتوای روایات
۱۵۰	.....	ج) ترکان
۱۵۱	.....	بررسی اسناد روایات
۱۵۱	.....	د) زنگیان
۱۵۲	.....	بررسی اسناد روایات
۱۵۳	.....	جعل احادیث در ذم عرب و مدح عجم
۱۵۳	.....	بررسی اسناد و ارزیابی محتوای روایات
۱۵۵	.....	نتیجه‌گیری
۱۵۷	.....	کتابنامه
۱۵۷	.....	منابع فارسی
۱۵۹	.....	منابع عربی
۱۶۶	.....	مقالات
۱۶۶	.....	منابع اینترنتی
۱۶۷	.....	نمایه